

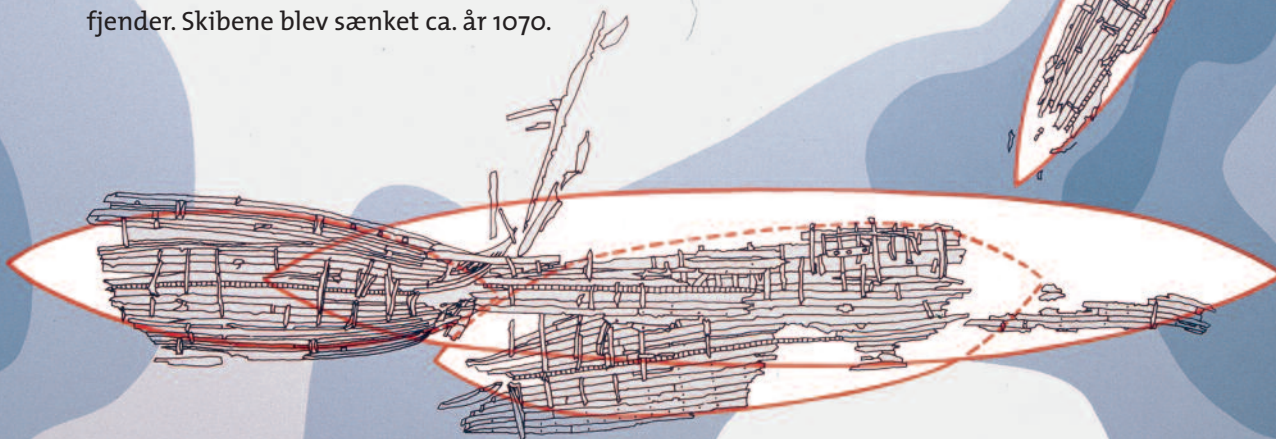
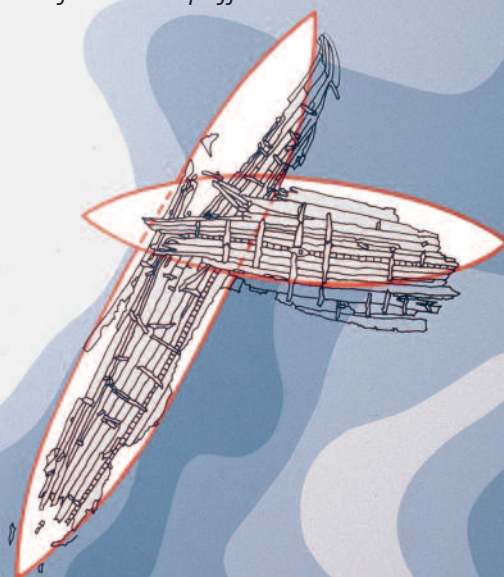
De fem vikingeskibe fra fjordens bund

Hvad er Skuldelevskibene?

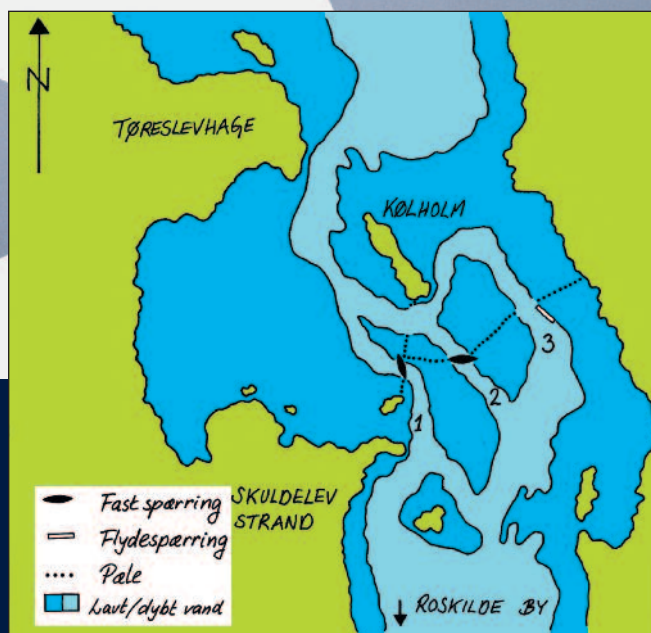
På Vikingskibsmuseet kan du se resterne af fem vikingeskibe. Træet er næsten sort, og der mangler store stykker af skibene. De fem skibe er ødelagt, fordi de i næsten 900 år lå under vandet ude i Roskilde Fjord. De lå tæt ved landsbyen Skuldelev. Derfor kaldes de *Skuldelevskibene*.

Skibene er sænket med vilje. Der var nemlig ingen rester af master, sejl eller årer. Det ville der have været, hvis skibene var ude og sejle, da de sank. I stedet er skibene trukket ud på et særligt smalt sted i fjorden. Her blev de fyldt med store sten, til de sank. Det betød, at den korteste og nemmeste vej ind og ud af Roskilde blev lukket. Skibene lavede en *spærring*. En spærring, der skulle beskytte Roskilde, hvis byen blev angrebet af fjender. Skibene blev sænket ca. år 1070.

Her kan du se, hvordan de fem skibe lå på fjordens bund.

Her kan du se, hvordan det så ud, da arkæologer i 1962 tog de fem vikingeskibe op fra fjordens bund.

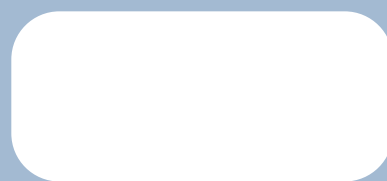
Find vej!

Skibene blev sænket midt i en sejlrende. En sejlrende er et sted, hvor vandet er dybt nok til, at et skib kan sejle. Ved siden af sejlrenden er vandet for lavt, og skibet vil gå på grund.

Der var mere end én sejlrende ind til Roskilde i vikingetiden. To blev spærret, men en tredje stod åben som en 'hjemmelig vej'.

Kan du finde den 'hjemmelige vej' ind til Roskilde på kortet? Tegnet vejen ind på kortet.

Hvorfor var det svært for fjenden at finde denne vej til Roskilde?

Skuldelev 2

Undersøg skibet!

Hvordan så et krigsskib ud?

Vikingerne kunne angribe og plyndre andre folk i hele Europa, fordi deres krigsskibe var helt specielle: Skibene var smalle, så de kunne skære sig hurtigt gennem vandet. Samtidig stak de ikke særlig dybt i vandet, så de kunne sejle helt op på land. Der kunne sidde mange krigere i skibene, fordi de også var lange. På den måde kunne vikingerne overraske fjenden i store flokke.

Krigsskibene havde både sejl og årer. Årerne blev brugt, når det var vindstille. Men når der var vind, blev sejlet sat – så kunne krigerne gemme deres kræfter, til de skulle i kamp.

Skibets form fortæller, hvad skibet har været brugt til. Sæt dig på hug mellem Skuldelev 3 og 5. Kig på skibene. Hvilken form har Skuldelev 5? Sæt kryds ved det svar, du synes, beskriver skibets form.

Smalt

Bredt

Antallet af årehuller fortæller, hvor mange mænd der kunne ro skibet. Gå rundt om Skuldelev 5 og tæl årehuller. Hvor mange årehuller kan du se?

Husk! Skuldelev 5 har været ens på begge sider, men den ene side er forsvundet.

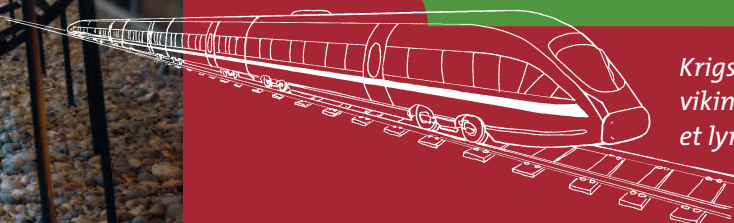
Ca. hvor mange mænd har kunnet ro skibet?

Hvorfor er Skuldelev 5 et godt krigsskib?

Skuldelev 5, stævn

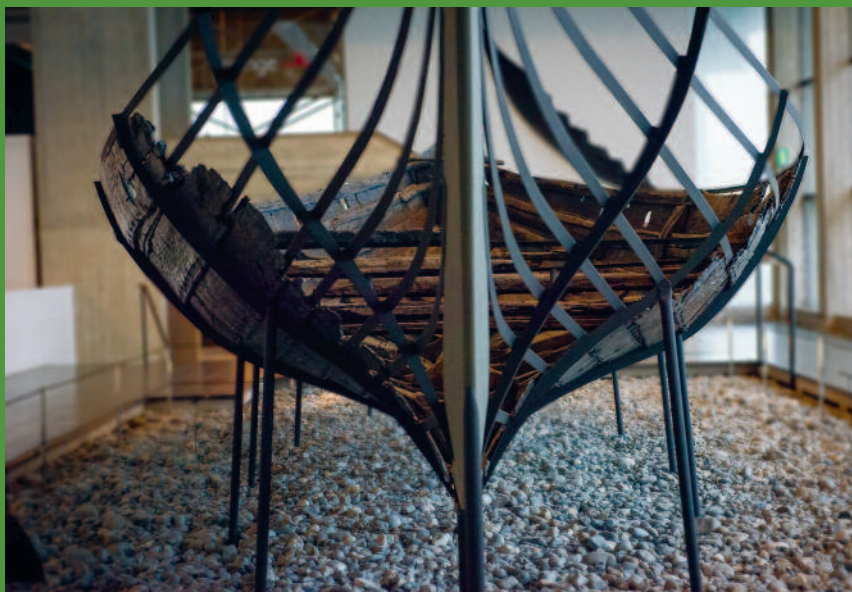
Krigsskibet – vikingetidens svar på et lyntog. Hvorfor?

Hvordan så et handelsskib ud?

Vikingerne kunne hjembringe varer fra hele verden, fordi deres handelsskibe var helt specielle: De var brede og stak dybt ned i vandet, så der var plads til mange varer. Men der var også plads til mad og drikke til de lange rejser. For at give plads til varer og mad blev handelsskibene sejlet af så få mænd som muligt. Og derfor var der ikke mænd nok til at ro de tunge skibe. Skibene blev i stedet drevet frem af et stort sejl. Alligevel er der nogle årer på handelsskibene, som f.eks. kunne bruges til at hjælpe skibet med at vende.

Skuldelev 1

Skuldelev 3, stævne

Undersøg skibet!

Skibets form fortæller, hvad skibet har været brugt til.

Sæt dig på hug mellem Skuldelev 3 og 5. Kig på skibene.

Hvilken form har Skuldelev 3?

Sæt kryds ved det svar, du synes, beskriver skibets form.

Smalt

Bredt

Antallet af årehuller fortæller, hvor mange mænd der kunne sejle skibet. Gå rundt om Skuldelev 3 og tæl årehuller.

Hvor mange årehuller kan du se?

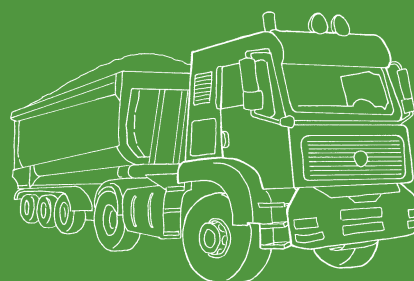

Ca. hvor mange mænd har sejlet skibet?

Hvorfor er Skuldelev 3 et godt handelsskib?

Handelsskibet –
vikingetidens svar på en
lastbil. Hvorfor?

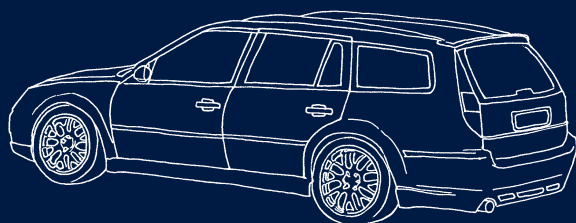

Skuldelev 6

Hvad var Skuldelev 6?

Ikke alle skibe var krigsskibe eller handelsskibe. Vikingerne havde også småbåde, som de brugte til forskellige opgaver i hverdagen: Hente mad, tage på udflugter mv. Ligesom vi i dag bruger en bil. Skuldelev 6 blev bl.a. brugt til at fiske fra.

*Småbåde – vikingetidens svar på en familiebil.
Hvorfor?*

Opdag flere skibe!

Gå rundt på museet, og kig på formen af de andre skibe.

Can du finde flere handelsskibe eller krigsskibe?

Du kan få hjælp fra filmene ved hvert skib.

VIKINGESKIBS MUSEET

Redaktion og tekst:

Marie Broen og Sofie E. Jensen

Fotos: Werner Karrasch. Copyright:
Vikingskibsmuseet i Roskilde

www.vikingskibsmuseet.dk

Forsidefoto af udgravning:
Vikingskibsmuseet i Roskilde

Foto af arabiske mønter:

Danmarks oldtid, Nationalmuseet

Foto af Bayeux-tapet: Details of the
Bayeux Tapestry – 11th century by special
permission of the city of Bayeux.

Illustrationer: Lis Pimholt

Forsidegrafik:

Vikingskibsmuseet i Roskilde

Layout: Kristin Wiborg/Skoletjenesten

www.skoletjenesten.dk